

Süperkritik akışkanların tepkime ortamı olarak kullanılması

-Örnek Çalışma-

Süperkritik Akışkan Ortamında
Kiral Hidroksi Ketonların
Enantiyomerik Aşırılıkta
Enzimatik Sentezi

Available online at www.sciencedirect.com

J. of Supercritical Fluids 41 (2007) 386–390

THE JOURNAL OF
**Supercritical
Fluids**

---

www.elsevier.com/locate/supflu

Enzymatic synthesis of benzoin in supercritical carbon dioxide

Nuray Celebi^a, Nuray Yildiz^{b,*}, Ayhan S. Demir^c, Ayla Calimli^b

^a *Baskent University, Faculty of Engineering, 06530 Ankara, Turkey*

^b *Ankara University, Faculty of Engineering, Department of Chemical Engineering, 06100 Tandogan, Ankara, Turkey*

^c *Middle East Technical University, Faculty of Arts and Sciences, Department of Chemistry, 06531 Ankara, Turkey*

Received 21 March 2006; received in revised form 6 November 2006; accepted 15 December 2006

Contents lists available at ScienceDirect

The Journal of Supercritical Fluids

journal homepage: www.elsevier.com/locate/supflu

Optimization of benzoin synthesis in supercritical carbon dioxide by response surface methodology (RSM)

Nuray Celebi^a, Nuray Yildiz^{b,*}, Ayhan S. Demir^c, Ayla Calimli^b

^a Baskent University, Faculty of Engineering, 06530 Ankara, Turkey

^b Ankara University, Faculty of Engineering, Department of Chemical Engineering, 06100 Tandogan, Ankara, Turkey

^c Middle East Technical University, Faculty of Arts and Sciences, Department of Chemistry, 06531 Ankara, Turkey

Biyokatalizörler için Geleneksel Olmayan Tepkime Ortamları

- Organik Çözücü
- Sulu iki fazlı sistem
- Katı ortam
- Gaz ortam
- Süperkritik akışkan

Süperkritik Akışkan Ortamında Biyokimyasal Tepkimelerde Kullanılan Enzimler

•Lipaz

- Alkalın fosfataz
- Kolesterol oksidaz
- Polifenol oksidaz
- Termolizin
- Proteaz
- α -Chymotrypsin
- α -Amilaz ve glikoamilaz
- Selülaz

Amaç

Süperkritik akışkan ortamında,

benzoin ve 6-Hidroksi-3-metoksi-2-sikloheksen-1-on' un
enzimatik sentezinde
enantiyomerik aşırılığa

işletim parametreleri etkisinin incelenmesi

Deney Sistemi

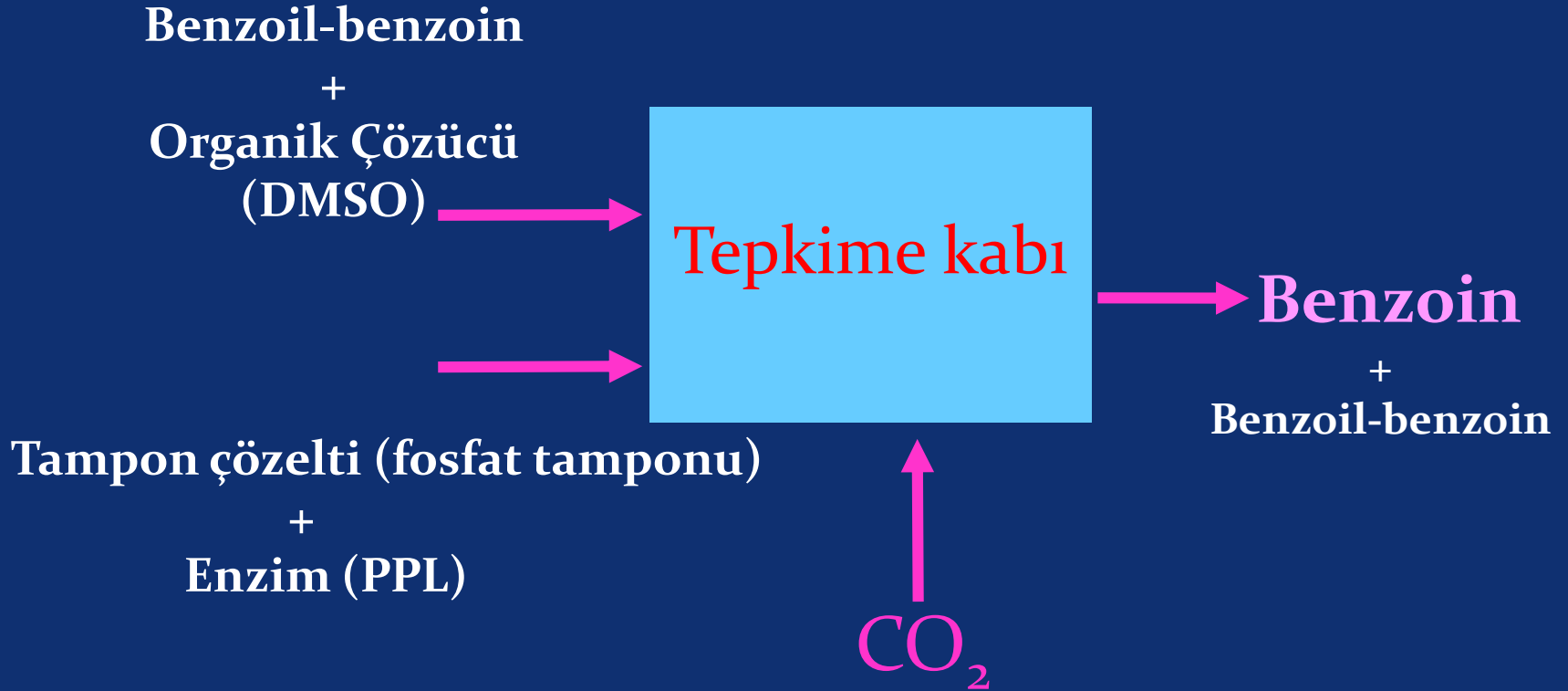

ISCO SFX™ 220

Süperkritik Akışkan Sistemi

Kesikli İşletilen Sistemin Akış Şeması

Analiz

1. %50 dönüşüm kontrolü : İnce tabaka kromatografisi
(Etil asetat/n-hekzan: 1/3)
2. Enantiyomerik aşırılık : HPLC analizi

HPLC Analiz Koşulları:

Kolon	: Kiralpak OD
Dedektör	: UV
Dalga boyu	: 254 nm
Taşıyıcı çözücü	: Hekzan/2-propanol (9:1)
Akış hızı	: 0.8 mL/min

Basıncın Etkisi

T=35 °C, pH=7.0

Basınç (bar)	Enantiyomerik aşırılık (%)
70	15,5
80	46,7
90	61,3
100	47,4
120	30,0
150	31,0

P= 90 bara kadar

P=90 bardan sonra

basınç ↗

basınç ↘

ee ↗

ee ↘

Sıcaklığın Etkisi

pH = 7.0

Basınç (bar)	Sıcaklık (°C)	Enantiyomerik aşırılık (%)
70	35	46,6
	40	46,5
	45	44,3
80	35	46,7
	40	43,2
	45	24,3
90	35	61,3
	40	43,3
	45	19,8

70 bar T ee

80 ve 90 bar T ee

pH Etkisi

35 °C, 90 bar

pH	Enantiyomerik aşırılık (%)
5	44,0
7	61,3
9	55,6

pH= 5'ten 7'ye ↗ ee ↗

pH= 9'dan sonra ee ↘

SONUÇ

En uygun koşullar;

- $P = 70$ bar
- $T = 40$ °C
- $pH = 7,0$
- $ee = \% 53,62$

Toplu Sonuçlar

- P= 90 bara kadar basınç ↗ ee ↗
P=90 bardan sonra basınç ↗ ee ↘
- 70 bar T ↗ ee →
80 ve 90 bar T ↗ ee ↘
- pH= 5'ten 7'ye ↗ ee ↗
pH= 9'dan sonra ee ↘

- **Dönüşüm > % 50 için ee değişmemiş, CCL sadece R benzoil-benzoini R-benzoine dönüştürmüştür**
- **Tepkime sonunda benzoil-benzoin için ee değişmemiş, S-benzoil-benzoin, R-benzoil-benzoine dönüşmüştür**
- **En uygun enzim CCL, en uygun çözücü DMSO**
- **RSM ile optimum koşullar T= 40,31 °C, P= 78,89 bar, pH= 6,37**
- **Optimum koşullarda ee= % 61,2 (R-benzoin)**
- **En uygun katkı maddesi DMAP ee ~ % 80 (S-benzoin)**